

**PÕLLU- JA METSAMAJANDUSE
MASINAD**

**Taimekaitsepritsid ja vedelväetise
laoturid. Keskkonnakaitse**

Osa 1: Üldist

**Agricultural and forestry machinery
Sprayers and liquid fertilizer distributors
Environmental protection
Part 1: General**

EESTI STANDARDI EESSÕNA

Käesolev Eesti standard on Euroopa standardi EN 12761-1:2001 “Agricultural and forestry machinery – Sprayers and liquid fertilizer distributors – Environmental protection – Part 1: General” ingliskeelse teksti identne tõlge eesti keelde.

Standardi EN 12761-1:2001 tõlkis inglise keelest eesti keelde Eesti Maaviljeluse Instituudi (EMVI) teadur tehnikakandidaat Väino Jõgeva. Tõlke korrigeeris ja eesti-keelsed terminid töötas välja emeriitprofessor Aimu Reintam.

Käesoleva standardi kavandi ettevalmistamisel osalesid EMVI põllumajandustehnika katselabori teadurid ja insenerid.

Standardi eestikeelse versiooni koostamise eesmärgiks on Euroopa standardis sisalduvate keskkonnakaitsenõuete kättesaadavaks tegemine eesti keeles, arvestades selle standardi eeldatavat ulatuslikku rakendust Eestis.

Standard on eeldatavalt kasutatav põllumajanduslike ripp-, haake- ja liikurprikside ning vedelväetise laoturite konstrueerimisel, valmistamisel ja katsetamisel. Selle ettevalmistamine toimus Põllumajandusministeeriumi tellimusel.

Standard on esitatud Eesti Standardikeskusele vastuvõtmiseks Eesti Maaviljeluse Instituudi poolt.

Euroopa standard EN 12761-1:2001 on kasutusele võetud Eesti standardina EVS-EN 12761-1:2005, mis on kinnitatud Standardikeskuse 03.02.2005 käskkirjaga nr 7.

Standard EVS-EN 12761-1:2005 asendab jõustumisteatega vastuvõetud ingliskeelset Eesti standardit EVS-EN 12761-1:2001.

This standard contains an Estonian translation of the English version of the European Standard EN 12761-1:2001 “Agricultural and forestry machinery – Sprayers and liquid fertilizer distributors – Environmental protection – Part 1: General”. The European Standard EN 12761-1:2001 has the status of an Estonian National Standard.

English version

**Agricultural and forestry machinery – Sprayers and liquid
fertilizer distributors – Environmental protection –
Part 1: General**

Matériel agricole et forestier – Pulvérisateurs et
distributeurs d'engrais liquide – Protection de
l'environnement – Partie 1: Généralités

Land- und Fortmaschinen – Pflanzenschutzgeräte zum
Ausbringen von Pflanzenschutzmitteln und flüssigen
Düngemitteln – Umweltschutz – Teil 1: Allgemeines

This European Standard was approved by CEN on 4 February 2001.

CEN members are bound to comply with the CEN/CENELEC Internal Regulations which stipulate the conditions for giving this European Standard the status of a national standard without any alteration. Up-to-date lists and bibliographical references concerning such national standards may be obtained on application to the Management Centre or to any CEN member.

This European Standard exists in three official versions (English, French, German). A version in any other language made by translation under the responsibility of a CEN member into its own language and notified to the Management Centre has the same status as the official versions.

CEN members are the national standards bodies of Austria, Belgium, Czech Republic, Denmark, Finland, France, Germany, Greece, Iceland, Ireland, Italy, Luxembourg, Netherlands, Norway, Portugal, Spain, Sweden, Switzerland and United Kingdom.

CEN

European Committee for Standardization
Comité Européen de Normalisation
Europäisches Komitee für Normung

Management Centre: rue de Stassart, 36 B-1050 Brussels

SISUKORD

EESSÕNA	3
SISSEJUHATUS	5
1 KÄSITLUSALA	5
2 NORMATIIVVIITED	6
3 TERMINID JA MÄÄRATLUSED	6
4 JUHENDID	7
4.1 Üldist	7
4.2 Töövedeliku kulunormi reguleerimine	7
4.3 Jaotumus ja sadestumine	7
4.4 Puhastamine ja hooldamine	8
5 MÄRGISTUS	8
5.1 Üldist	8
5.2 Pihustid	8
5.3 Filtrid	8
6 KASUTUSJUHEND	8
Kirjandus	10

EESSÕNA

Euroopa standardi EN 12761-1:2001 on ette valmistanud CEN-i tehniline komitee CEN/TC 144 "Põllu- ja metsamajanduse traktorid ja masinad", mille sekretariaati haldab AFNOR.

Euroopa standardile EN 12761-1:2001 tuleb anda rahvusstandardi staatus identse tõlke või jõustumisteate avaldamisega hiljemalt septembriks 2001.a ja sellega vastuolus olevad rahvusstandardid peavad olema kehtetuks tunnistatud hiljemalt septembriks 2001.a.

Käesolev standard koosneb järgmistest osadest üldpealkirjaga "Põllu- ja metsamajanduse masinad. Taimekaitsepritsid ja vedelväetise laoturid. Keskkonnakaitse":

- Osa 1: Üldist
- Osa 2: Põllukultuuride pritsid
- Osa 3: Põõsaste ja viljapuude pneumaatilised pritsid.

Vastavalt CEN/CENELEC sisereeglitele peavad käesoleva Euroopa standardi kasutusele võtma järgmiste riikide rahvuslikud standardiorganisatsioonid: Austria, Belgia, Hispaania, Holland, Iirimaa, Island, Itaalia, Kreeka, Luksemburg, Norra, Portugal, Prantsusmaa, Rootsi, Saksamaa, Soome, Šveits, Taani, Tšehhi Vabariik ja Ühendkuningriik.

PÕLLU- JA METSAMAJANDUSE MASINAD

Taimekaitsepritsid ja vedelväetise laoturid. Keskkonnakaitse

Osa 1: Üldist

Agricultural and forestry machinery

Sprayers and liquid fertilizer distributors. Environmental protection

Part 1: General

Käesolev standard on identne Euroopa standardiga EN 12761-1:2001 ja see on välja antud CEN-i loal. Euroopa standard EN 12761-1:2001 on võetud kasutusele Eesti standardina	This standard is identical with European Standard EN 12761-1:2001 and it is published with permission of CEN. The European Standard EN 12761-1:2001 has the status of an Estonian National Standard
Tõlgendamise erimeelsuste korral on kehtiv ingliskeelne tekst	In case of interpretation disputes the English text applies

SISSEJUHATUS

Taimekaitsetööde tegemisel pritsimisega peavad olema arvesse võetud bioloogilised, ökoloogilised (keskkonnakaitselised) ja majanduslikud kaalutlused. Selleks on vajalikud igakülgsed teadmised taimekaitseks või väetamiseks kasutatavatest vedelikest, kaasa arvatud nende kasutamise piirangud, ning sobivad taimekaitse-seadmed.

Käesoleva standardi eesmärk on esitada üksikasjalikult minimaalsed nõuded taimekaitse-seadmetele, osutades erilist tähelepanu keskkonnakahjustuste vähendamisele.

Käesolev standard taotleb alljärgneva saavutamist:

- vedeliku ühtlane jaotumus ja hea sadestumine sihtmärkidele (taimedele);
- taimekaitsevahendite (kemikaalide) ümbritsevasse keskkonda tahtmatu levimise vältimine;
- taimekaitse-seadmete käsitlemise parendamine.

1 KÄSITLUSALA

Käesolev standard on rakendatav põllumajanduses (põllunduses) ja aianduses kasutatavatele ripp-, haake- ja liikurpritsidele. See esitab üksikasjalikult (spetsifitseerib)

nõuded ja nende kontrollimise viisid pritside konstrueerimiseks ja valmistamiseks, osutades tähelepanu keskkonnareostuse potentsiaalse riski vähendamisele.

Lisaks esitab see standard nõudeid pritsi määratlemise (identifitseerimise) ja kasutusjuhendi minimaalse sisu kohta.

Märkus. Kooskõlas olek standardiga EN 12761 võib olla nenditud ainult siis, kui prits rahuldab standardi EN 12761-1:2001 ja ühe järgneva eriosa nõudeid.

Erinõuded põllukultuuride pritsidele sisalduvad standardis EN 12761-2:2001, ning põõsaste ja viljapuude pneumaatilistele pritsidele standardis EN 12761-3:2001.

Käesolev standard ei hõlma ohutusaspekte, neid on käsitletud standardis EN 907.

2 NORMATIIVVIITED

Käesolev standard sisaldab dateeritud ja dateerimata viidete abil muude väljaannete sätteid. Need normatiivviited on osundatud teksti sobivates kohtades ning väljaanded on loetletud allpool. Dateeritud viidete hilisemad muudatused ja uued väljaanded rakenduvad selles standardis ainult muudatuste ja uusväljaande kaudu. Dateerimata viidete korral kehtib kõige hilisem väljaanne (kaasa arvatud muudatused).

EN 907:1997 Agricultural and forestry machinery – Sprayers and liquid fertilizer distributors – Safety

ISO 13440:1996 Equipment for crop protection – Agricultural sprayers – Determination of the volume of total residual

3 TERMINID JA MÄÄRATLUSED

Käesoleva standardi jaoks kehtivad alljärgnevad terminid ja määratlused:

3.1 prits (sprayer): seade vedeliku piserdamiseks taimedele taimekaitseks ja vedelväetisega väetamiseks

3.2 põllukultuuride prits (field crop sprayer): seade, mis jaotab vedeliku taimede kohal rõhtsalt (horisontaalselt) asetseva poomi vahendusel. See hõlmab ka seadmeid vedeliku jaotamiseks õhu kaasabil, pneumaatilist poomi jne

3.3 pneumaatiline prits (pneumoprits) (air-assisted sprayer): ilma rõhtsa poomita seade, mis jaotab vedeliku õhu kaasabil (pneumaatiliselt) ning mida kasutatakse peamiselt püsikultuuride nagu viljapuuaedade, viinamarjaistandike ja humalate pritsimiseks

3.4 ribasprits (ribaprits) (band sprayer): seade või lisaseade pritsidele, mis põllukultuuride taimekaitseks või väetamiseks piserdab töövedelikku ribadena või ridades